

אדם הראשון וכל נשמות ישראל הכלולים עימו.

אור הרשב"י

ושלום יבא לידי בעיטה לומר כאשר אבדתי אבדתי ויעשה כל מה שלבו הפין בעבירות. ועוד שאם דברי מאמר זה הם דברים כפשוטן נמצא סותר מאמר רז"ל שאמרו (ברכות ה') אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. שנראה שבמעוט שלומד האדם אף על פי שלא השיג כל הנזכר במאמר כיון שלומד לשם שמים זוכה לעולם הבא. ועוד מאמר אחר סותר זה דאמרו במדרש רבה (ויק"ר פט"ו) יש מי שזוכה למקרא ויש מי שזוכה למשנה ויש לתלמוד ויש זוכה לכל כפי מה שנחלק לנפשו על הר סיני. ועוד אמרו במשנה (אבות ספ"ה) לפום צערא אנרא שנראה שתלוי השכר כפי מה שמצטער האדם בלימודו אף על פי שלא ישיג בכל חלקי התורה מקרא ומשנה הלכות וכו' ומעשה מרכבה וכו' והוא הפך הנזכר במאמר זה ששואל הקדוש ברוך הוא לאדם על הכל. על כן נראה דמוכרחים אנו לומר שכל אחד ואחד מישראל קבל חלקו מסיני יש מי שקבל מקרא לבד ויש משנה ויש תלמוד וכו' ויש מעשה מרכבה ויש כולם כמדובר מהמדרש. יש מי שזוכה למקרא וכו'. ועל כל החלקים אלו אמרו רז"ל אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים בין מי שזכה מקרא בלבד או משנה בלבד שהיא מועט בין המרבה דהיינו מי שזכה לכלם בסיני כמדובר כיון שמכוין לשמים כולם שוין לטובה בהיות שכל אחד ואחד עסק בחלק

הקדושים העולים מתוכם ובכל היחודים וזיווגי מדות הקדושות העליונות הראויות לבא על ידיהם. ותצרך מחשבתי הטובה דרך כלל למעשה פרמית לכל תפלה ותפלה שאתפלל היום ובכל למוד ולמוד שאלמוד היום ולכל מצוה ומצוה שאעשה היום. ויעלו לפניך להיות עטרה לראשך עם שאר תפלות ולמוד תורה ומעשה המצות של בניך היודעים והמבינים כל כוונות שמותיך הקדושים הראוים לכל תפלה ותפלה ולכל למוד ולמוד ולכל מצוה ומצוה. המעלים יחוד וזיווג מדות העליונות וקדושת מעלה ומעלה בכל העולמות אמן: ובאמרו תפלה זו אף מי שאינו יודע בכוונות יחשב לו כאילו מכוין הדברים לשורשם. אמנם במאמר הנזכר ראוי לשום לב כי כפי פשוטו לא שביק חיי לשום בריה. כי לכאורה אין איש אפילו מגדולי הדור ובפרט מדורות הללו שיוכל להשיג כל אלו הדברים והלא אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו ומה גם כיון שגלו ישראל אין לך ביטול תורה גדול מזה (כארז"ל במסכת חגיגה). ואם כן איך שואל הקדוש ברוך הוא לאדם ביום הדין על כל חלקי התורה אם למד ובפרט במעשה מרכבה ובדברים יותר עמוקים מזה כנזכר במדרש משלי תראהו משם. כי כל השומע מאמרים אלו ורואה בעצמו שהוא משולל מכל זה מתייאש מן החיים בראותו עצמו מוכן ומזומן למשפטי גיהנם ואפשר הם

וְרָאָה דָּא וזה סוד הכתוב (בראשית ב) **וַיַּיְצֵר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, כִּי הוּיָהּ אֱלֹהִים הוּא שֵׁם מְלֵא** והוא סוד יחוד ז"ן. **וְאָדָם אִיהוּ עוֹבְדָא דְהַאי מְרַפְּבָה, דְאֶרְפִּיב דָּא בְדָא** ונשמת אדם הראשון עם כל נשמות ישראל הכלולות בו יצאו מהרכבה זו של יחוד ז"א ונוק',

אור הרשב"י

שבכל חלקי התורה נתנו לו בסיני ובהיותו עוזבם ואינו עוסק בכלם מעותד לעונש. ומדוייק כל זה מדברי המאמר עצמו באומרו שאמר הקדוש ברוך הוא הואיל והודית שעסקת בתורה אמור לפני מה שקרית ומה ששנית וכו'. ריש לדקדק דלמה לא אמר דרך כלל אמור לפני כל מה שלמדת דמשמע כל החיוב המוטל עליו עד מעשה מרכבה אלא שמפרש ואומר מה שקרית ומה ששנית. אלא לרמוז שאין החיוב שוה לכל אדם יש מי שחייב לתת דין וחשבון אם קרא או שנה בלבד ויש מי שחייב על הכל. וכן תדקדק דקאמר מכאן אמרו כל מה שקרא האדם יהא תפוס בידו ומה ששנה יהא תפוס בידו וכו'. דהיה לו לכלול ולומר כל מה שקרא ושנה יהא תפוס בידו. אלא שרצה לרמוז שאם לא השיג דעתו כי אם מקרא בלבד יהא תפוס בידו כי זה חלקו מסיני ועמו יזכה לעולם הבא ואם לא השיג דעתו כי אם למשנה בלבד יהא תפוס בידו כי זה חלקו ליזכות בו לעולם הבא. ולכך חילק החלוקות כי כל אחת סוג בפני עצמו. ודוק.

השיעור שנתנו לו וכפי שיעור הצער שעבר עליו להשיג החלק שנתנו לו בסיני כך שכרו ועל זה אמרו לפום צערא אגרא. וכשמקיים האדם החלק שנתנו לו בסיני זוכה לעולם הבא. וכל השאלות ששואל הקדוש ברוך הוא לאדם ליום הדין אם יש בידו מקרא ומשנה וכו' עד מעשה מרכבה הוא לאותם שנתן להם בסיני חלק ויד בכל. ולכן אם קרא מקרא ולא למד משנה ראוי לעונש כי בידו להשיג כלם עד מעשה מרכבה והתרשלותו גרם שלא תשיג כי אם מקרא בלבד או משנה בלבד או שניהם השיג ולא השאר. וכן מי שנתנו לו מסיני מקרא ומשנה וחיסר אחד מהם ראוי לעונש אך אם נתנו לאדם מקרא בלבד או משנה בלבד בהיותו שלם בה קנה מקומו בגן עדן עמה. באופן שכל השאלות עד מעשה מרכבה הם למי שנתנו לו בסיני חלק בהן. ובמה יבחן זה שיש אדם שאפילו שיעסוק כל ימיו בתלמוד אינו מבין וחפצו ורצונו אינו כי אם במקרא או משנה או אנדה וכדומה או בהפך. בודאי שעל הפרט שחושק לתלמוד ומבין בו זה החלק שנתנו לו בסיני. ואדם שמבין בכל פרט ופרט אם יאמרו לו ודאי

עוֹבְדֵי דְשִׁלְמוֹ דְכָלֵּא וּנְשַׁמְתּוּ יֵצֵאָה מִשְׁלִימוֹת כָּל הַיְחֻד, וְכִד
 אֲשֶׁתְּלִים דָּא בְּדָא וּבִאֲשֶׁר נְשַׁלְמִים ז"א וְנוֹק' זֶה בּוֹה, בְּדִין אִז נְקֵרִים
 יְהוּה אֱלֹהִים, שֵׁם מְלֵא. זְכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דִּידַע לְקִשְׂרָא
 קִשְׂרֵי מְהִימְנוּתָא. וְלִיְחֻדָּא יְחֻדָּא כְּדָקָא חֲזִי אֲשֶׁרֵי מִי שִׂוּדַע
 לְקִשְׂרֵי הָאֲמוּנָה וְלִיְחֻד יְחֻד ז"וֹן כְּרֵאוּ.

תָּא חֲזִי בֵּא וְרֵאָה, כְּמָה דְאִתְנַהּוּ שְׁמָהֵן קְדִישֵׁין עֲלָיִן
 מִתְחַבְּרִין אֵלִין בְּאֵלִין כְּמוֹ שֵׁשׁ שְׁמוֹת קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים הַמְתַּחֲבְרִים
 זֶה עִם זֶה, כְּמוֹ הוֹי"ה אֱלֹהִים, הוֹי"ה צְבֹאוֹת, הוֹי"ה אֲדֹנָי, א"ל שְׁד"י וְכִיּו"ב, וְהֵם מוֹרִים
 בִּיְחֻדָּם עַל קִשְׂר ז"וֹן בְּבַחֲנוֹת שׁוֹנוֹת, הֵכִי אִיהוּ שְׁמָא קְדִישָׁא כִּךְ גַּם הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ הוֹי"ה שְׁעִיקְרוּ הוּא בְּתַפְאֵרַת אֲתַפְרֵשׁ לְעֵילָא מִתַּפְשֵׁט לְמַעְלָה בְּבִינָה
 וְאֲתַפְרֵשׁ לְתַתָּא וּמִתַּפְשֵׁט לְמַטָּה בְּמַלְכוּת. שְׁמָא דָּא אִיהוּ לְעֵילָא
 שֵׁם זֶה הוּא לְמַעְלָה מְשׁוּלֵב הוֹי"ה אֵהִי"ה בְּסוּד הַיְחֻד בְּכַתְרֵי, שְׁמָא דָּא אִיהוּ
 בְּאֲמֻצְעֵיתָא שֵׁם זֶה הוּא בְּאֲמֻצַּע מְשׁוּלֵב הוֹי"ה אֱלֹהִים בְּסוּד יְחֻד הַחֲב"ד, שְׁמָא
 דָּא אִיהוּ לְתַתָּא וְשֵׁם זֶה הוּא לְמַטָּה מְשׁוּלֵב הוֹי"ה אֲדֹנָי בְּסוּד יְחֻד הַתַּחְתּוֹן גּוֹפֵא
 בְּגוֹפֵא. יְהוֹי"ה דְאִיהוּ רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא וְהַשֵּׁם הוֹי"ה עֲצֻמוֹ שְׁהוּא
 סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אִיהוּ חֵד. רְזָא דְכָלֵּא הוּא אֶחָד בְּסוּד בְּיוֹם הַהוּא יֵהִיָּה ה'
 אֶחָד וְהוּא סוּד הַכָּל וְכוּלָּל כָּל הַשְּׁמוֹת.

עֲלָמָא עֲלָאָה שֵׁם הוֹי"ה שְׁבִינָה הַנִּקְרָאת עוֹלָם הַעֲלִיוֹן, בְּסִתְיָמוֹ
 דְסִתְיָמוֹתָא דְעֵלְיָה אִינוּ מִעֲצֻמָּה אֵלָא עַל יְדֵי שְׁמִתְיָחֻדָּת עִם

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

הנעלם שבנעלמים שמעליה שהיא החכמה המלובשת וסתומה בבינה, **דְאִשְׁתֵּתָּהּ** **בְּהִדְיָה וְאִיהוּ חָד** ואבא משתתף איתה ונעשים אחד בסוד יחוד התדירי ועל ידו יש לה שם הוי"ה. **עֲלָמָא תַתָּאָה** ושם הוי"ה שש במלכות עולם התחתון, **בְּסִתְיָמוּ דְאַמְצְעִיתָא** גם אינו מעצמה אלא ע"י שמתייחדת עם ז"א האמצעי שהוא סתום ומלובש בה, **רְזָא רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְעֵלְיָה** והוא מרכבה קדושה לבינה העליונה שמעליו, **וְאוֹקִימָנָא** וכבר ביארנו סוד זה. (ס"א תא חזי רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא דָא יְהוּה אֱלֹהִים שְׁמָא דָא אִיהוּ לְעֵילָא שְׁמָא דָא אִיהוּ בְּאַמְצְעִיתָא שְׁמָא דָא אִיהוּ לְתַתָּא. לְעֵילָא רְזָא דְעֲלָמָא דְאִתִּי בְּסִתְיָמוּ דְסִתְיָמוּתָא דְעֵלְיָה וְאִיהוּ חָד. לְתַתָּא רְזָא דְעֲלָמָא תַתָּאָה וְעֲלָמָא עֲלָאָה דְעֵלְיָה אֶשְׁתַּתֵּף בְּהִדְיָה וְאִיהוּ חָד. בְּאַמְצְעִיתָא בְּרְזָא דְרְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה וְאוֹקִימָנָא).

מֵהָאֵי גֵיסָא מצד זה העליון שלמעלה מז"א דהיינו מצד הבינה, **אַרְבַּע רְתִיכִין נְפִקִין** ארבעה מרכבות יוצאות בסוד חגת"ם דז"א והם מרכבה אל הבינה, **וּמֵהָאֵי גֵיסָא אַרְבַּע רְתִיכִין נְפִקִין** ומצד מטה מהמלכות יוצאות גם ארבע מרכבות סוד ד' מלאכי ארגמ"ן שהם מרכבה אל המלכות, **בְּגִין דְכָל חָד וְחָד מְתַפְרֵשׁ לְאַרְבַּע** לפי שבינה ומלכות כל אחת מהם נחלקת לד' בחינות, **כָּל רְתִיכָא אַרְבַּע אֵינוֹן** וכל מרכבה היא של ד' מדרגות, **כִּד מְסַתְפְּלִין דְרְגִין** כשמתבוננים במדרגות הבינה והמלכות רואים שהם שוות בזה שמכל אחת יוצא ד' בחינות היונקות מד' אותיות שבשם הוי"ה. **וְכֵן כְּלָהוּ** וכן כל המרכבות של עולמות ב"ע **אַרְבַּע בְּאַרְבַּע** הם בסוד ד' מרכבות שיונקות מד' אותיות שבשם, **בְּרְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא דְאִיהוּ אֲדֹנָי** והם בסוד שם הלימוד היום